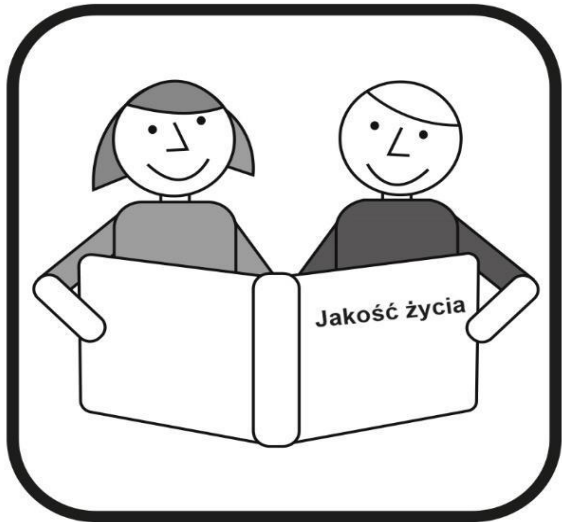

„Aktywność zawodowa a jakość życia dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną”

Dr Monika Zakrzewska

Warszawa, 17.10.23 r.

Plan prezentacji

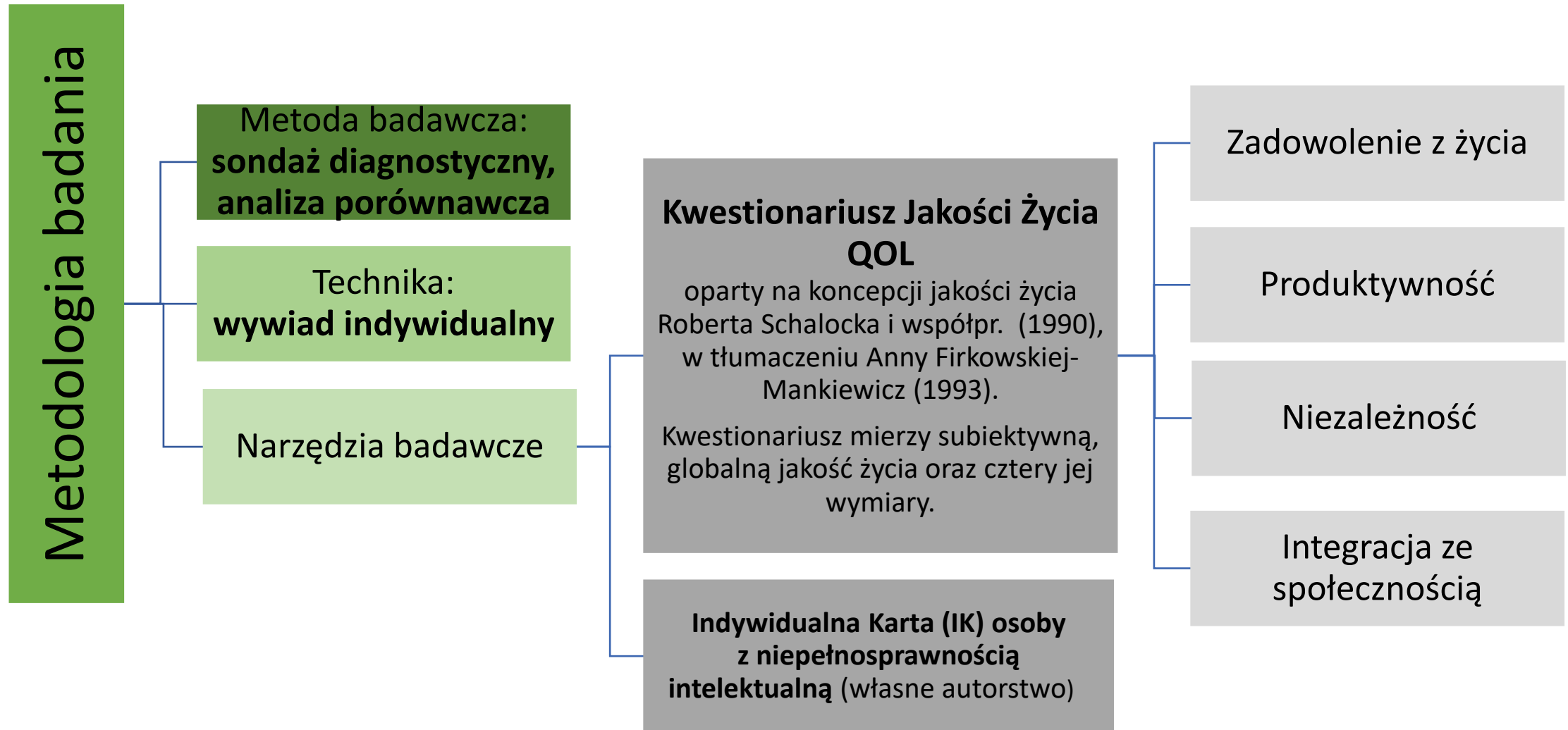
1. Metodologia badań własnych (cel pracy, wybór metody, dobór próby, proces badawczy).
2. Główne wyniki badań.
3. Wnioski końcowe i rekomendacje.

Cel pracy

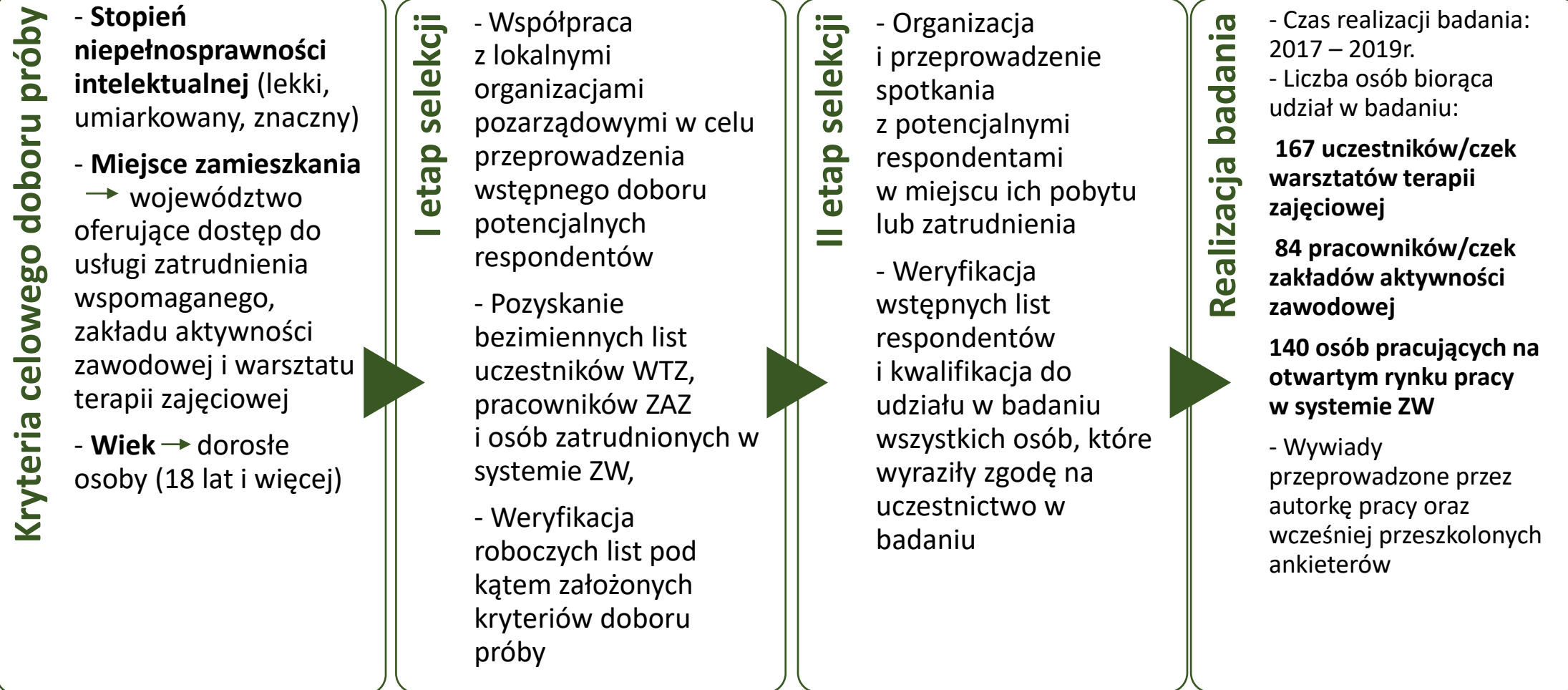

Głównym celem pracy była analiza subiektywnej jakości życia dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną – uczestniczek i uczestników warsztatów terapii zajęciowej, osób pracujących w zakładach aktywności zawodowej i na otwartym rynku pracy w systemie zatrudnienia wspomaganego oraz analiza wpływu wybranych czynników socjodemograficznych na poczucie jakości życia badanych oraz na relację między środowiskiem pracy a subiektywną jakością życia.

Wybór metody, techniki i narzędzi badawczych

Kryteria doboru badanych, organizacja i realizacja badania

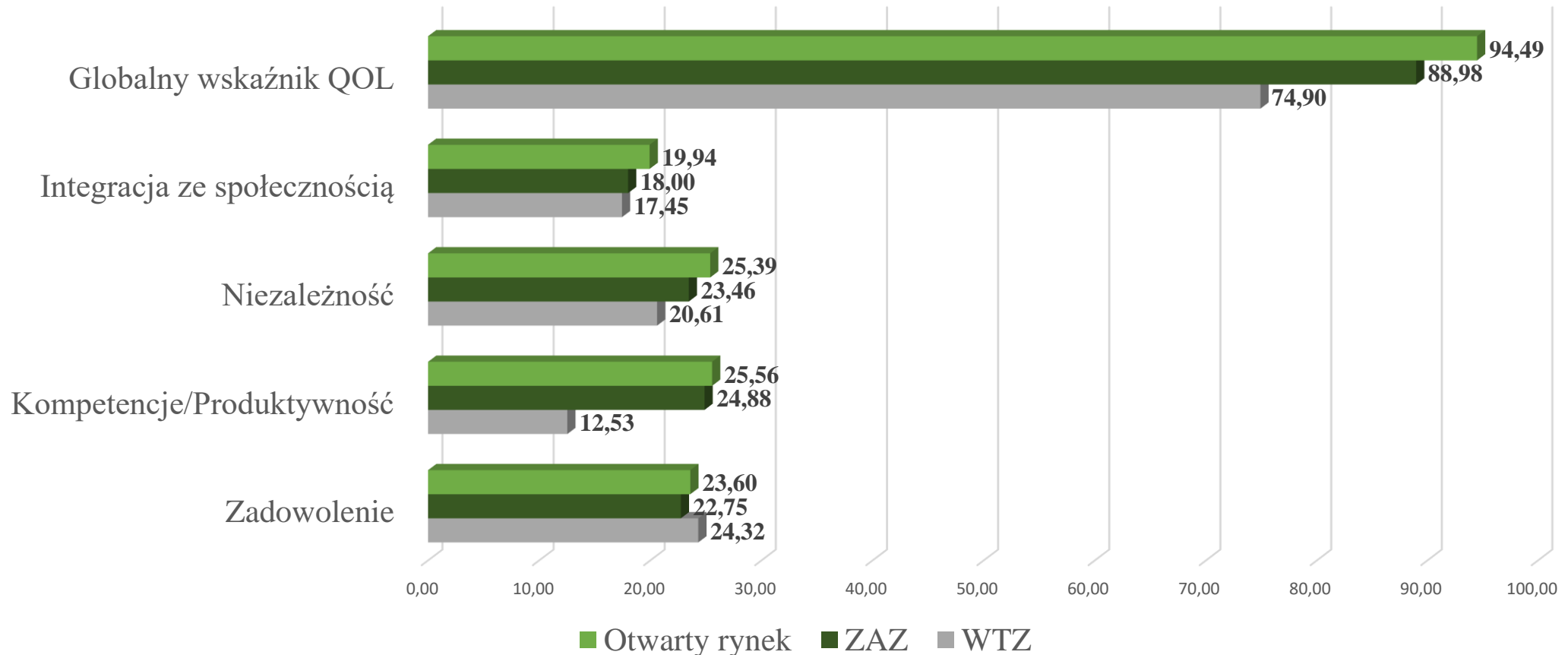

Charakterystyka badanej zbiorowości ze względu na płeć, wiek, stopień niepełnosprawności, miejsce zamieszkania oraz wykształcenie

Badana grupa	Ogółem N=391 (100%)		WTZ N=167 (100%)		ZAZ N=84 (100%)		ZW N=140 (100%)	
	Wiek	M=33,72 SD=8,50		M=35,16 SD=9,34		M=34,98 SD=7,30		M=31,36 SD=7,59
Płeć	N	%	N	%	N	%	N	%
Kobieta	171	43,7	69	41,3	44	52,4	58	41,4
Mężczyzna	220	56,3	98	58,7	40	47,6	82	58,6
Stopień niepełnosprawności	N	%	N	%	N	%	N	%
Lekki	26	6,6	0	0,0	16	19,0	10	7,1
Umiarkowany	215	55,0	60	35,9	40	47,6	115	82,1
Znaczny	150	38,4	107	64,1	28	33,3	15	10,7
Wielkość miejsca zamieszkania	N	%	N	%	N	%	N	%
Miasto pow.100 tys.	166	42,5	69	41,3	25	29,8	72	51,4
Miasto 50-100 tys.	13	3,3	2	1,2	1	1,2	10	7,1
Miasto 20-50 tys.	72	18,4	32	19,2	25	29,8	15	10,7
Miasto do 20 tys.	36	9,2	11	6,6	13	15,5	12	8,6
Wieś	104	26,6	53	31,7	20	23,8	31	22,1
Wykształcenie	N	%	N	%	N	%	N	%
Podstawowe i niepełne podstawowe	100	25,6	55	31,9	26	31,9	19	13,6
Gimnazjalne	71	18,2	39	23,4	4	4,8	28	20,0
Szkoła przysposabiająca do pracy	101	25,8	37	22,2	17	20,2	47	33,6
Szkoła zawodowa specjalna	105	26,9	32	19,2	32	38,1	41	29,3
Średnie i wyżej	14	3,6	4	2,4	5	6,0	5	3,6

W badaniu poddano weryfikacji 3 hipotezy

H1: Forma aktywności zawodowej i quasi zawodowej realizowana w trzech badanych środowiskach pracy jest czynnikiem różnicującym jakość życia osób z niepełnosprawnością intelektualną. Im szersza, bardziej włączająca oferta aktywności zawodowej tym wyższa subiektywna jakość życia badanych.

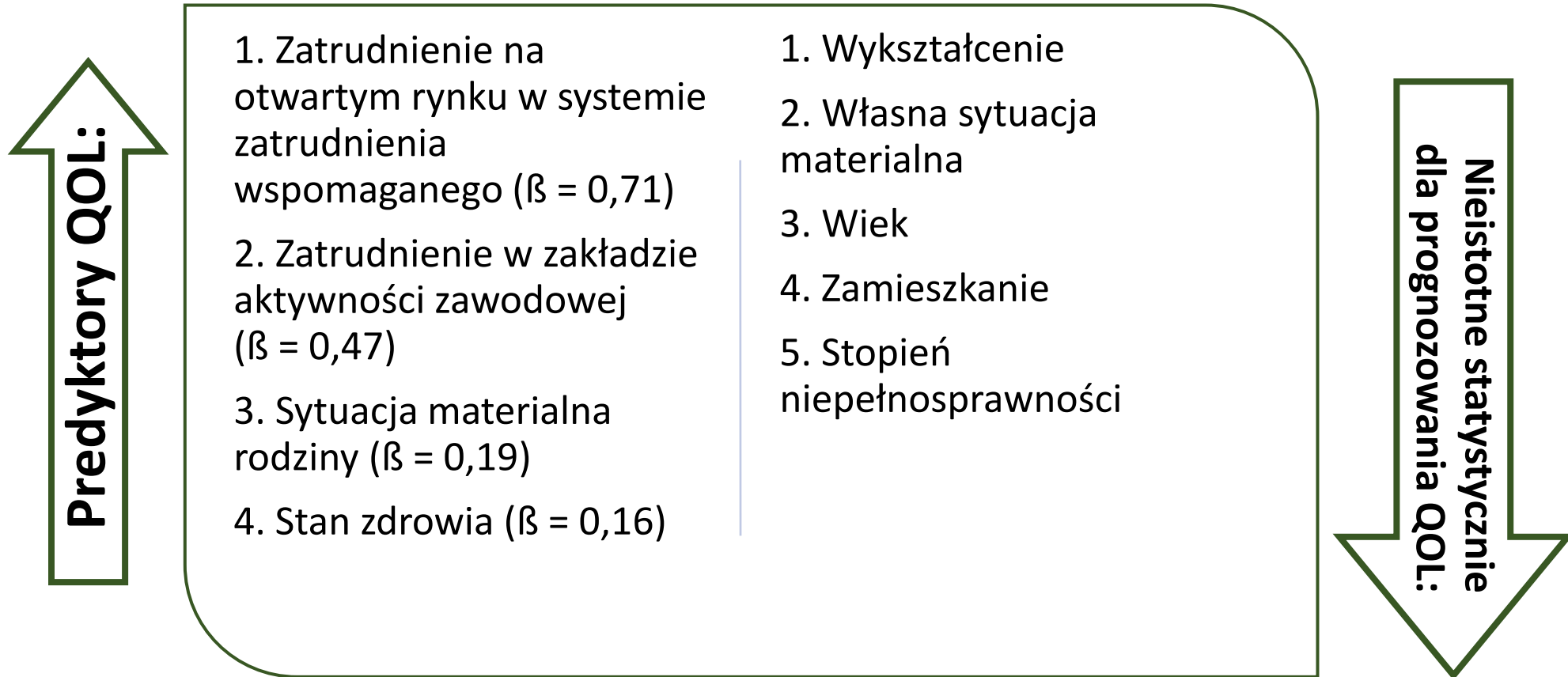
H2: Na poczucie jakości życia badanych mogą mieć wpływ zmienne socjodemograficzne (płeć, wiek, stopień niepełnosprawności intelektualnej, wykształcenie, wielkość miejsca zamieszkania, stan zdrowia, własna sytuacja materialna, sytuacja materialna rodziny, status zamieszkania, struktura rodziny, a także długość przebywania w warsztacie terapii zajęciowej oraz czas trwania zatrudnienia w zakładzie aktywności zawodowej i na otwartym rynku pracy w systemie zatrudnienia wspomaganego)

QOL jest skorelowana z:

- Wiek (ujemnie),
 - stopniem niepełnosprawności (ujemnie),
 - Wykształceniem (dodatnio),
 - stanem zdrowia (dodatnio),
 - własną sytuacją materialną oraz sytuacją materialną rodziny (dodatnio),
 - statusem zamieszkania,
 - długością przebywania w WTZ (ujemnie)
- płcią,
 - wielkością miejsca zamieszkania,
 - czasem trwania zatrudnienia w zakładzie aktywności zawodowej i na otwartym rynku pracy

QOL nie ma związku z:

H3: Formy aktywności zawodowej są istotniejszymi predyktorami jakości życia niż analizowane zmienne socjodemograficzne (wyniki analizy regresji krokowej)

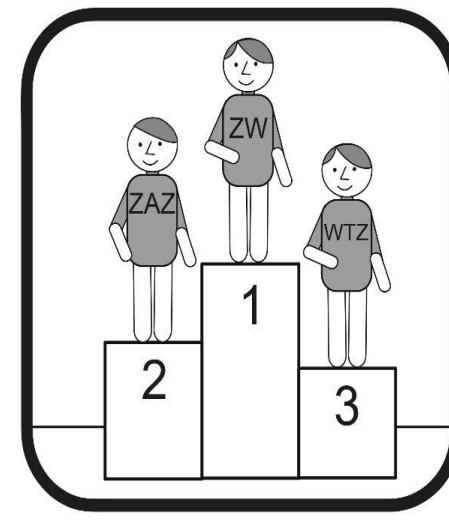
Wnioski końcowe

1. Wyniki badań wykazały, że **głównym czynnikiem wpływającym na subiektywną ocenę jakości życia jest środowisko pracy**, w którym przebywają badane osoby (zatrudnienie na otwartym rynku pracy w systemie zatrudnienia wspomaganego, a także praca w zakładzie aktywności zawodowej).
2. Środowisko pracy **ma duży wpływ na ocenę własnych kompetencji zawodowych, zwiększa poczucie niezależności i integracji ze społecznością** osób z niepełnosprawnością intelektualną.
3. Praca na chronionym czy otwartym rynku w systemie zatrudnienia wspomaganego **nie ma bezpośredniego wpływu na zadowolenie z życia osób z niepełnosprawnością intelektualną**. Najbardziej zadowoleni ze swojego życia byli uczestnicy warsztatów terapii zajęciowej.
4. **Im więcej i bardziej różnorodnych doświadczeń związanych z pracą ma osoba z niepełnosprawnością intelektualną, tym wyższa jest subiektywna jakość jej życia.**

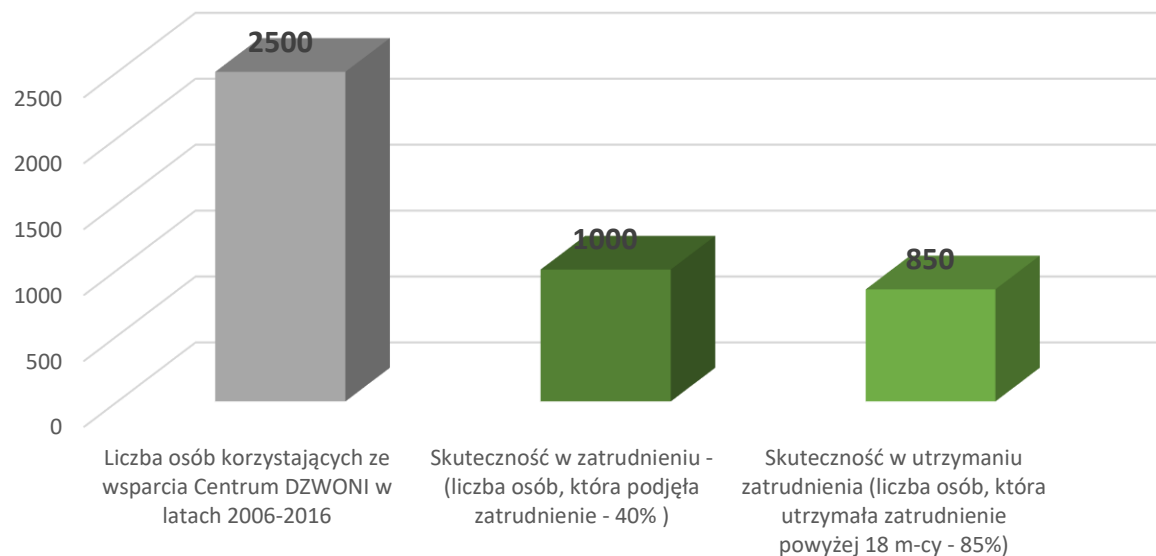

Rekomendacje

1. Główną rekomendacją płynącą z przeprowadzonych badań jest konieczność zapewnienia osobom z niepełnosprawnością intelektualną możliwości i warunków do podejmowania aktywności zawodowej na otwartym rynku pracy w systemie zatrudnienia wspomaganego – z uwzględnieniem ich osobistych preferencji oraz celów życiowych i zawodowych.

Skuteczność zatrudnienia osób z niepełnosprawnością intelektualną
(Źródło: Raporty wewnętrzne Centrum DZWONI 2016)

Rekomendacje cd.

2. W opracowywaniu oferty aktywności życiowej i zawodowej dla osób z niepełnosprawnością intelektualną należy skupić się **na wymiarze niezależności i integracji ze społecznością.**
3. Ważne, aby zawarte w tych ofertach **zalecenia zostały włączone do lokalnych polityk** na rzecz osób z niepełnosprawnościami.
4. Istnieje konieczność podjęcia działań systemowych przygotowujących do przejścia z edukacji/terapii do zatrudnienia, z uwzględnieniem kierunku wspierania.
5. Warto **upowszechnić wyniki tych badań wśród osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz ich rodziców/opiekunów, a także w placówkach edukacyjnych i wśród kadry uniwersyteckiej.**
6. **Wszelkie publikacje naukowe dotyczące osób z niepełnosprawnością intelektualną powinny być przygotowane w formie dla nich dostępnej.** Opracowanie pracy w tekście łatwym do czytania i rozumienia uczyniło treści w niej zawarte dostępnymi dla głównych zainteresowanych, czyli osób z niepełnosprawnością intelektualną.

Czym jest dla mnie dobre życie?

*„Dobre życie, to bycie sobą.
Zadowolenie z tego co mamy i docenianie, co osiągnęliśmy.
Gdy możemy założyć swoją rodzinę. I otaczać się dobrymi ludźmi.
Mieć pracę. A przede wszystkim zdrowie, bo wszystko w życiu da się zrobić,
jeśli jest się zdrowym”*

Damian Karbownik

- Co w pana życiu do tej pory było najważniejszym osiągnięciem?
- To nabycie mieszkania. Poznanie fajnych ludzi. I osiągnięcia sportowe.
- Myśli pan o założeniu rodziny?
- Taka kolej rzeczy...
- Czy pana życie jest dobre?
- Tak! Myślę, że tak!

Dziękuję za uwagę i zapraszam do kontaktu

monika.zakrzewska@psoni.org.pl

Tel. 696 4444 62